

Oblast upravljanja otpadom jedna je od važnih segmenata u pregovorima sa Evropskom unijom u poglavlju 27. i zato je neophodno pažljivo preuzimati obaveze, jer ne bi valjalo da se zbog nerealnog pristupa kasnije plaćaju takozvani penali, ocijenjeno je iz ekološkog pokreta Ozon.

Direktor Ozona, Aleksandar Perović, rekao je agenciji MINA da je važno isplanirati dinamiku, kako se ne bi plaćali penali, što je bio slučaj sa nekim državama koje su ušle u Evropsku uniju, poput Hrvatske.

Prema njegovim riječima, trenutno stanje u oblasti upravljanja otpadom nije na nivou onoga čime bi građani mogli biti zadovoljni.

»Građani ne mogu biti zadovoljni a naročito ne ako se zna da za komunalnu infrastrukturu i održavanje komunalne higijene plaćamo račune javnim komunalnim preduzećima koja u značajnom broju opština nezakonito odlažu otpad na neuređene gradske deponije, i tako najprimitivnije ugrožavaju životnu sredinu i javno zdravlje«, naveo je Perović.

Kako je kazao, osim nepotpuno uređenih sanitarnih deponija u Podgorici i Baru, na kojima se odlaže jedan dio otpada iz Glavnog grada, Danilovgrada, Plužina, odnosno primorskih opština, ova oblast je karakteristična po privremenim lokacijama.

»Te lokacije su karakteristične po dugotrajnoj privremenosti jer neke od njih imaju taj status preko 15 godina, poput Mislovog dola u opštini Nikšić ili Sućeske u Andrijevići«, naveo je Perović.

On je ocijenio da su posebno apsurdne situacije poput one u opštini Berane gdje se sem postojećih neuređenih smetlišta, nezakonito upotrebljivanih više godina, otvaraju nove privremene lokacije »što nas dovodi do stvaranja duplih troškova za sanaciju i rekultivaciju zagađenog zemljišta«.

»Način na koji se odlaže otpad u opštinama iz sjevernog regiona, iako skandalozan i primitivan, možda nije toliko vidljiv niti medijski eksponiran, koliko recimo »divlje« deponije na najljepšim vidikovcima i plažama na primorju, u zaštićenim prostorima poput nacionalnih parkova«, kazao je Perović.

On je istakao da su najljepše rijeke žrtve nekontrolisanog odlaganja otpada i da su postale tečne deponije, što nanosi nesagledive posledice po riječni ekosistem.

»Morski otpad je nešto što takođe karakteriše naš dio Jadrana, i ni mi kao ni sve zemlje svijeta, nismo izuzeti od tog ogromnog ekološkog problema, koji je specifičan jer u najznačajnijoj mjeri nastaje na kopnu«, rekao je Perović.

Kako je naveo, treba upozoriti da će biti veliki izazov stvoriti i odgovarajuću komunalnu infrastrukturu ali i promijeniti pogubne navike onih koji ne shvataju posledice takvog odnosa prema životnoj sredini i sopstvenom zdravlju.

Kada je zakonski okvir u pitanju, usvajanjem nove odluke o izmjenama i dopunama Državnog plana upravljanja otpadom koji je važeći do 2020. godine definisana su četiri centra za upravljanje otpadom.

»To bi značilo da će osim Podgorice ili Bara i u Nikšiću i Bijelom Polju biti izgrađeni uređeni sistemi, koji bi pratili i inovativne i najbolje dostupne tehnologije i pokrivali shodno geografskom položaju i postojećoj infrastrukturi i druge opštine, čime bi se na neki način regionalizovao sistem upravljanja otpadom«, pojasnio je Perović.

Kako je kazao, trenutno je na javnoj raspravi i novi Zakon o upravljanju otpadom, koji otvara prostor za argumentovanu diskusiju o modelima upravljanja različitih vrsta otpada kao i o mogućnostima tehnološkog tretmana.

»Može se diskutovati o različitim tehnologijama koje se mogu koristiti u tu svrhu, kao i o drugim važnim činjenicama kakvi su recimo postavljeni ciljevi reciklaže, rokovi i dinamika izgradnje potrebne infrastrukture, kaznena politika i ostali važni segmenti ovog kompleksnog posla«, naveo je Perović

Perović je kazao da bi zakonski okvir trebalo da ima i podsticajnu dimenziju, isto kao i oštriju kaznenu politiku.

»Iako ne možemo biti nezadovoljni što se kontinuirano radi u kontekstu stvaranja i sa ekološkog i sa ekonomskog aspekta prihvatljivog zakonskog okvira koji bi trebalo da ima i podsticajnu dimenziju, isto kao i oštriju kaznenu politiku«, rekao je Perović.

Tako se, smatra on, dokazuje odlučnost institucija sistema da konačno žele urediti stanje u oblasti koja ima značajan uticaj i na turizam.

On smatra da je veoma važno pratiti trendove u toj, kako je kazao, izuzetno dinamičnoj oblasti, kako u kontekstu reciklaže tako i kada su tehnološka rješenja u pitanju.

»Mali sistemi poput našeg mogli bi da prilično efikasno i za kratko vrijeme naprave značajna unaprjeđenja, naročito ako se uspije obezbijediti i finansijska podrška kroz bespovratne fondove EU i druge povoljne finansijske aranžmane«, smatra Perović.

Naravno, dodao je on, to treba da prati i sposoban i edukovan kadar, koji može da primjeni najbolje dostupne tehnologije i u praksu prene ono što predviđa državni plan upravljanja otpadom i prateći lokalni planovi.

»Ono što jeste velika šansa za unapređenje stanja u oblasti upravljanja otpadom jeste globalni trend prelaska sa linearne na cirkularnu ekonomiju, gdje je otpad prepoznat kao resurs, sa značajnim potencijalom, pa se ne bi smjelo i dalje potcjenjivački odnositi prema toj činjenici«, rekao je Perović.

Posebno ne, dodao je on, ukoliko se zna da ekonomska i socijalna kriza traje decenijama i da se otvaranjem takozvanih zelenih radnih mjesta i razvojem socijalnog preuzetništva mogu

pokušati umanjiti posledice nezaposlenosti i rada u domenu sive ekonomije.

»Ovo bi moralo naročito da bude važno za lokane uprave, koje bi morale da oblast upravljanja otpadom posmatraju u kontekstu šanse za otvaranje radnih mjesta, kao i efikasnije poslovanje u dijelu komunalnih djelatnosti, što jeste jedan od najznačajnijih segmenata iz njihovih djelatnosti.

Nažalost, kako se sada čini upravo su lokalne uprave naslabije karike u lancu odgovornosti.

»Kako ih ima 23, jasno je da će trebati mnogo veći pritisak sa državnog nivoa , pa i pomoć, ukoliko se želi pokazati odlučnost da sistem zaživi na željeni način a ne kao do sada da se prebacanjem odgovornosti i lošom komunikacijom, obesmišljavaju svi napori koji se ulažu da se nešto pozitivno uradi«, zaključio je Perović.

Izvor: mina.news